

Αίθουσα 1 - Παλαιοχριστιανικός Ναός

Θωράκιο

Πληροφορίες

Τα θωράκια δεξιά και αριστερά στηρίζονταν σε πεσσούς και σχημάτιζαν ένα φράγμα που χώριζε το Ιερό από τον υπόλοιπο ναό. Επάνω από τα θωράκια έμπαινε μια κουρτίνα για να μην βλέπουν οι πιστοί μέσα στο Ιερό.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε το θωράκιο με τους πεσσούς.
- ▶ Από τι υλικό είναι;
- ▶ Τι σχέδια έχει επάνω το θωράκιο;
- ▶ Με τι χωρίζεται σήμερα το Ιερό από τον υπόλοιπο ναό;
- ▶ Φωτογραφίστε ένα ακόμη αντικείμενο από το ίδιο υλικό.
- ▶ Πώς λέγεται;

αντίριος Θεο
The Church

Αίθουσα 2 - Παλαιοχριστιανική πόλη και κατοικία

Χρυσό νόμισμα Ιουστινιανού Α΄

Πληροφορίες

Το νόμισμα αυτό ονομάζεται *σόλιδος*. Ο σόλιδος είναι το σημαντικότερο νόμισμα του Βυζαντίου και αποτελεί τη βάση του νομισματικού του συστήματος. Είναι το νόμισμα που χρησιμοποιείται στις κρατικές και διεθνείς συναλλαγές. Στη μία όψη εικονίζεται ο αυτοκράτορας Ιουστινιανός Α΄ και στην πίσω όψη άγγελος με μακρύ χιτώνα.

Το γυάλινο αντικείμενο δίπλα στο σόλιδο ονομάζεται *εξάγιο* και ζυγίζει όσο ο χρυσός σόλιδος. Το χρησιμοποιούσαν για να ζυγίζουν τα νομίσματα και να διαπιστώνουν αν είναι γνήσια.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε το νόμισμα και φωτογραφίστε το.
- ▶ Τι φοράει στο κεφάλι και τι κρατάει στο χέρι ο Ιουστινιανός;
- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε το γυάλινο αντικείμενο δίπλα στο νόμισμα.
- ▶ Δείτε μια μικρή ζυγαριά που ζύγισαν νομίσματα για να ελέγχουν τη γνησιότητά τους. Φωτογραφίστε την.
- ▶ Μπορείτε να περιγράψετε πώς λειτουργούσε;

Αίθουσα 3 - Από τα Ηλύσια Πεδία στο Χριστιανικό Παράδεισο

Επιτύμβια στήλη

Πληροφορίες

Οι επιτύμβιες στήλες έμπαιναν επάνω στους τάφους. Μας δίνουν πληροφορίες για το όνομα και το επάγγελμα των νεκρών, για αξιώματα, για τις συνθήκες της εποχής.

Εδώ γράφει «Μνημόριν Βαρδίωνος Παλατινού». *Παλατινός* σημαίνει ότι ο νεκρός ήταν υπάλληλος του παλατιού.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε την επιτύμβια στήλη.
- ▶ Διαβάστε την. Πώς λέγεται ο νεκρός;
- ▶ Βρείτε ακόμη μία στήλη που μπορεί να σας δώσει κάποια πληροφορία.
- ▶ Φωτογραφίστε την.
- ▶ Παρουσιάστε σύντομα στους συμμαθητές σας τις πληροφορίες που βρήκατε.

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ

Αίθουσα 4 - Από την εικονομαχία στη λάμψη των Μακεδόνων και των Κομνηνών

Θωράκιο με γρύπα

Πληροφορίες

Οι γρύπες ήταν μυθικά ζώα που είχαν σώμα λιονταριού, κεφάλι και φτερά αετού. Ο μύθος του γρύπα προέρχεται από την Ανατολή, τη Μεσοποταμία. Φαίνεται πως την εποχή αυτή υπάρχει επιρροή στα θέματα διακόσμησης από την Ανατολή. Μπροστά από το γρύπα υπάρχει ένα δέντρο, πιθανόν κυπαρίσσι.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε το θωράκιο.
- ▶ Θυμηθείτε τα σχέδια στο θωράκιο που είδατε στην αίθουσα 1.
- ▶ Βρείτε τουλάχιστον άλλο ένα θωράκιο και φωτογραφίστε το. Τι θέμα έχει;

Αίθουσα 5 - Οι δυναστείες των Βυζαντινών αυτοκρατόρων

Θησαυρός χρυσών νομισμάτων από τις Σέρρες

Πληροφορίες

«Θησαυρός» στην αρχαιολογία ονομάζεται το σύνολο των νομισμάτων ή άλλων αντικειμένων που έκρυβαν οι άνθρωποι για λόγους αποταμίευσης ή σε δύσκολες περιόδους, συνήθως πολέμους, με σκοπό να τα αναζητήσουν όταν θα τελείωνε ο κίνδυνος. Κάποιοι δεν τα κατάφερναν να επιβιώσουν και να τα πάρουν πίσω.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε τον θησαυρό νομισμάτων και φωτογραφίστε τον.
- ▶ Μετρήστε τα νομίσματα. Πόσα είναι;
- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε ακόμη ένα θησαυρό νομισμάτων από άλλο υλικό.
- ▶ Ποιο είναι αυτό το υλικό;

Αίθουσα 6 -Το Βυζαντινό Κάστρο

Ψαλίδι, τανάλια

Πληροφορίες

Εξαιτίας των εχθρικών επιδρομών από τον 8ο αιώνα και μετά οι άνθρωποι αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις πόλεις τους και να χτίσουν νέες μικρότερες οχυρωμένες πόλεις-κάστρα. Τις πόλεις αυτές τις χτίζουν σε σημαντικές θέσεις, συνήθως σε λόφους, για να ελέγχουν τους γύρω δρόμους για την καλύτερη προστασία των κατοίκων τους. Οι οικονομικές συνθήκες είναι ιδιαίτερα δύσκολες την εποχή αυτή.

Τα αντικείμενα εδώ μας δίνουν πληροφορίες για τα επαγγέλματα και τις δραστηριότητες σε μια πόλη-κάστρο.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε τα δύο αντικείμενα και φωτογραφίστε τα.
- ▶ Πώς λέγονται;
- ▶ Σκεφτείτε σε τι χρησίμευαν.
- ▶ Σκεφτείτε ποια επαγγέλματα συνδέονται με αυτά.

Αίθουσα 7 - Το λυκόφως του Βυζαντίου

Μολυβδόβουλο

Πληροφορίες

Τα μολυβδόβουλα χρoσίμευαν για να σφραγίζονται έγγραφα και γράμματα για να εξασφαλίζεται το απόρρητο. Είναι φτιαγμένο από μολύβι (μέταλλο).

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε το μολυβδόβουλο.
- ▶ Προσπαθήστε να διαβάσετε το κείμενο «Σφράγισμα γραφών του Θεοφιλόπουλου».
- ▶ Τι σημαίνει το κείμενο;
- ▶ Σήμερα πώς εξασφαλίζουμε το απόρρητο της αλληλογραφίας;

Αίθουσα 10 -Το Βυζάντιο μετά το Βυζάντιο

Αναπαράσταση τέμπλου

Πληροφορίες

Το τέμπλο αποτελεί την εξέλιξη των θωρακικών που είδαμε στις προηγούμενες αίθουσες. Χωρίζει τους πιστούς από το Ιερό. Την εποχή αυτή είναι από ξύλο και είναι ψηλό. Στο τέμπλο εδώ διακρίνεται το «βημόθυρο» (οι πόρτες που οδηγούν στο ιερό) και οι εικόνες δεξιά και αριστερά του. Το σύνολο τελειώνει με το σταυρό και τα «λυπηρά», όπως ονομάζονται οι εικόνες της Παναγίας και του Ιωάννη του Θεολόγου δεξιά και αριστερά από το σταυρό.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε όλο το τέμπλο.
- ▶ Θυμάστε από τι υλικό ήταν τα θωράκια στις προηγούμενες περιόδους;
- ▶ Φωτογραφίστε το βημόθυρο και το σταυρό με τα λυπηρά.
- ▶ Γιατί ονομάζονται λυπηρά;
- ▶ Ποιος εικονίζεται δεξιά και ποιος αριστερά από το βημόθυρο;
- ▶ Θυμηθείτε να παρατηρήσετε το τέμπλο την επόμενη φορά που θα επισκεφτείτε μια εκκλησία.
- ▶ Παρουσιάστε σύντομα στους συμμαθητές σας τις πληροφορίες που συλλέξατε.

Θυμάστε;

- ▶ Τι δουλειά έκανε ο νεκρός στην αίθουσα 3;

Στο σχολείο:

- ▶ Σκεφτείτε (και γράψτε) μια ιστορία με όλα τα αντικείμενα που παρατηρήσατε.

